

Samleskinnen

Nr. 2/2008 – Årgang 13

Medlemsblad for Rogaland Elektromontørforening

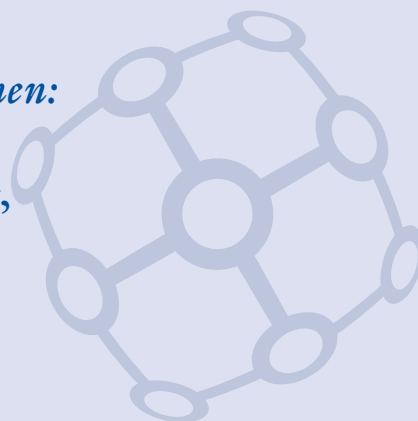
N.E.K.F. avd. 4.
Årsmøte 1960 - Hotel Alstor.

Dette er noe av det du kan lese om i Samleskinnen:

Arrogante tjenestedirektivforsvarere,
Årsmøte i Rogaland Elektromontørforening,
Vellykket vervedag, 100 års jubileum og
Ungdommen taler.

Rogaland Elektromontørforening

Samleskinnen

Utgitt av:

Rogaland Elektromontørforening

Lagårdsveien 124

4011 Stavanger

Mandag-fredag 08.00-15.30

Hjemmeside: www.rele.no

E-post: firmapost@rele.no

Telefon:

Stavanger 51 84 04 50

Haugesund 52 71 31 38

Faks:

Stavanger 51 84 04 80

Haugesund 52 71 79 98

Leder:

Øivind Wallentinsen 51 84 04 53

Mobil: 908 97 703

E-post: wallentinsen@rele.no

Kontormedarbeider:

Anne Marie Haug Moen 51 84 04 50

E-post: amh.moen@rele.no

Organisasjonssekretær:

John Helge Kallevik

Tlf.: 51 84 04 54

Mobil: 908 97 701

E-post:

jhkallevik@rele.no

Egil Willy Kristensen

Tlf.: 51 84 04 52

Mobil: 908 77 702

E-post:

kristensen@rele.no

Annonse:

Ta kontakt med Stavangerkontoret.

Deadline:

Nr. 3-2008 = 10. september

Nr. 4-2008 = 25. november

I posten ca. 4 uker etter deadline

Ettertrykk med gjengivelse av kilde tillates.

Redaktør: Kai Christoffersen

Mobil nr.: 930 22 923

E-post: kchristo@c2i.net

Redaksjonen: Arbeidsutvalget

Opplag: 2.000

Trykk: Allservice, Stavanger

Leder

Jeg vil starte med å takke alle for god innsats på vervedagen 22. mai. Vi hadde stands ved flere grossister både i nord og sørfylket samt at vi var på skolebesøk ved Karmsund videregående skole. Det var godt besøk på våre stands og vi fikk også noen nye medlemmer både på vervedagen og i etterkant som følge av vår aktivitet denne dagen. Verving av nye medlemmer er noe som det må jobbes kontinuerlig med og alle må ta sin del av jobben. Det er viktig å ha med seg at dess flere som er medlemmer dess sterkere blir vi, det gjelder både i klubbene og i fagforening/forbund. Det er mange som i løpet av sommeren og høsten vil få nye kollegaer i og med at bedriftene tar inn lærlinger. La oss sammen sørge for at lærlingene også blir våre fagforeningskamerater. Det beste måten og sørge for at lærlingene blir medlem, er å spørre dem. Verving av de nyanstatte er ikke bare de tillitsvalgte ansvar, her har alle et medansvar. Når dere får en nyanstatt med dere på en jobb så sørg for at vedkommende blir spurt om å bli medlem, det er faktisk mange som ikke blir spurt. Målsetningen må være at alle som starter som lærlinger i sommer/høst skal være våre fagforeningskamerater før høsten har blitt til vinter. Lykke til med vervearbeidet til oss alle.

Verving av medlemmer bringer meg inn på neste sak. Vi ha siden forrige nummer fått en ny klubb i fagforeningen. De fleste elektrikerne som er ansatt i Adecco Stavanger har blitt medlemmer. Det ble som en konsekvens innkalt til stiftelsesmøte for klubben den 19. juni. Klubben ble stiftet og klubbstyret valgt. Klubben har pr. dato 55 medlemmer. Rogaland Elektromontørforening vil ønske den nye klubben og medlemmene velkommen til vår fagforening.

Tariffoppgjøret 2008 er ferdig når det gjelder den sentrale delen. Tariffoppgjøret i år ble gjennomført som ett samordna oppgjør, det vil si at LO forhandla med NHO. Det var i tillegg lagt til rette for at det kunne forhandles forbundsvist om endringer i tariffavtalen, som hadde en verdi på inntil 50 øre, forutsatt at partene ble enige. Ble partene ikke enige ble de 50 ørene lagt på det generelle tillegg. EL & IT's hovedkrav var å innføre en fast offshore rotasjon på 2 uker på og 4 uker fri. Dette ville vært å sørge for at medlemmene, som er offshore, fikk en rotasjon tilsvarende de operatøransatte. Forhandlingsutvalget til EL & IT satt opp en beregning som viste at det var mulig innenfor de 50 ørene. Arbeidsgiverne aksepterte beregningen, men ville allikevel ikke imøtekomme vårt krav. Det var også slik at de kravene vi hadde i forbindelse med sosial dumping heller ikke ble godtatt av vår motpart. Resultatet ble da som dere vet at de 50 ørene ble lagt som generelt tillegg.

Hovedkravet i tariffoppgjøret 2008 var å sikre en AFP minst like god som dagens til alle. Kravet inneholdt også at en ny AFP-ordning skulle kompensere for en eventuell levealdersjustering, samt at man skulle tjene opp pensjon som om man var i jobb hvis man valgte å gå av med AFP. Dessverre må vi bare konstantere at vi har fått en AFP ordning som ikke innfrir noen av disse kravene. Den nye AFP ordningen er en videreføring av pensjonsforlikets arbeidslinje der hovedbudskapet er at man skal straffes for å gå av med AFP. AFP er nå innretta slik at man også får mer AFP pensjon hvis man klarer å stå lengre i arbeid. Den nye AFP ordningen skal evalueres senest i 2017 så der er første mulighet til å rette opp AFP ordningen. Resultatet av tariffoppgjøret har vært på uravstemning og medlemmene har sagt ja til oppgjøret, selv om vi i vår fagforening hadde over 90 % som stemte nei. Resultatet av det sentrale oppgjøret må vi leve med enten vi liker det eller ikke, det er vår oppgave som tillitsvalgte å se på hvilke muligheter vi har til å forbedre medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår. Første mulighet er de lokale forhandlingene som klubbene er i gang med. I skrivende stund er det ikke så mange som er ferdig, men der de er ferdige, er resultatene uten unntak godt over kr. 10,- pr. time.

Tilslutt vil jeg si noe om sosial dumping og tjenestedirektivet. Siste utviklingen i sosial dumping fikk vi den 25. juni da Tariffnemnda (det er denne Tariffnemnda som behandler krav om allmenngjøring av tariffavtaler i hht. norsk lov) valgte å ikke ta stilling til om Landsoverenskomsten for elektrofagene (LOK) skulle allmenngjøres eller ikke. Tariffnemnda valgte nok en gang å utsette saken, denne gang for å få vurdert om den norske allmenngjøringsloven er i strid med EØS-avtalen sett i forhold til de siste dommer avsagt av EF-domstolen. Det kan fort bli 2009 før vi får en konklusjon på det spørsmålet. Jeg mener Tariffnemnda her påtar seg en rolle de ikke har nemlig å vurdere om norske lover er i strid med EØS-avta-

forts. side 3

Innhold

Lederen har ordet	2
Redaktørens hjørne	3
Tariffoppgjøret 2008	4
Ny ungdomssekretær i LO Rogaland	5
Jens vurderer høyere skatt	5
Årsmøte i Rogaland	
Elektromontørforening	6-7
Kurs i Forhandlingsteknikk	
og Tale-debatteknikk	8
Årsmøte i Distrikt Rogaland	9
Styrekonferanse i Fagforeningen	10
Vellykket vervedag i Rogaland	11-13
Trenger DU kurs!!	14
Sudoku	14
Forebygging av mobbing på	
arbeidsplassen	15
Elektronisk kjørebok	15
Arrogante tjenstedirektivforsvarere	16-17
Verneombudskonferanse	18
StatoilHydro gjør som de vil!	18
Petroleumsforum Årskonferanse	19
Lov & Rett!	19
Informasjon fra utvalgene	20-21
Ungdommen taler!	22
Aktiviteter 2008	22
100 års jubileum	23
LOs sommerpatrulje	24
SR Bank inviterer...	24
Sekretærkurs	25
1. mai 2008	26-27
Landsstyremøte den 18. og 19. juni	28
Dine rettigheter og plikter i forhold	
til ferie	29-30
Rogaland Elektromontørforening	
har flyttet kontoret i Haugesund	
til nye lokaler	31
Historie	31
Styret i Rogaland	
Elektromontørforening	32

Redaktørens hjørne

Det er sommer og Samleskinnen skal være i rute til sin utgivelse i slutten av juni måned. Det er som vanlig mye å gjøre med bladet på slutten for de fleste bidragene kommer ikke før etter deadline. Kanskje er det der feilen ligger? At deadline betyr levering innen 14 dager.

Nå er i hvert fall skuldrene på vei ned igjen etter å ha fått levert bladet og bildene til trykkeriet. Nå er det bare de 3 til 4 første kapitlene til historieboken som skulle vært ferdig. Det blir knallhardt å komme i mål med en bok til jubileet for det er ikke hjelp å få! Men jeg er så pass sta på at dette skal gå i orden at nesten hele friperioden blir brukt i Stavanger og Haugesund for å få de første kapitlene klare.

Det er fortsatt lov å komme med forslag og innspill til begivenheter som bør ha sin plass i historieboken. Jeg blir i Stavanger og Haugesundsområdet i uke 26, 27, 28, 32, 33 og 34. Så bruk gjerne disse ukene til å ta en prat om gamle dager. Ønsker svært gjerne bilder av elektrikere i arbeidssituasjon. Vet at de er sjeldne men det må da eksistere noen få, eksklusive bilder?

Samleskinnen har mange saker i sitt sommernummer. Noen er store tunge saker, mens andre er enklere. Vi håper at bladet faller i smak og at dere bruker artiklene til diskusjoner på arbeidsplassen. Som innspill på medlemsmøter og styremøter osv.

I forrige nummer etterlyste jeg bilder som kan brukes på bladets forside, men kan ikke se å ha mottatt noe. Da blir det mange skrapelodd på meg og nytt bilde fra mitt rikholdige arkiv. Skal likevel la konkurransen få fortsette så har du et bilde du syntes er flott, så send det til meg.

Håper dere alle får en flott sommer og husk deres egen sikkerhet. Jeg skal kjøre ca 200 mil og håper dere alle har sertifikatet etter ferien også. Det er ikke sikkert at en tjener noe særlig på å ligge 20 km over fartsgrensen og feriepengene skal ikke brukes til å betale bøter med!

God sommer!

Hilsen
Kai Chr.

**Fagforeningens styrke,
er din sikkerhet!**

forts. fra side 2

len. Tariffnemnda er satt til å forvalte loven om allmenngjøring av tariffavtaler m.v. og det er det de burde ha forholdt seg til og konkludert i forhold til loven. Kravet om allmenngjøring av LOK har nå vært til behandling i Tariffnemnda tett på ett år så en skulle tro at beslutningsgrunnlaget var tilstrekkelig for en konklusjon. Spørsmålet om loven er i strid med EØS-avtalen burde de overlatt til andre aktører å få utprøvd. Utviklingen her viser at det blir viktigere og viktigere at Norge reserverer seg mot EUs Tjenstedirektiv. Det er derfor av stor betydning at også fagforbundets landsstyre vedtok at Norge må benytte seg av reservasjonsretten mot direktivet. Regjeringen har frem til nå hevdet at ett av de viktigste verktøyene i forbindelse med kampen mot sosial dumping er allmenngjøringsloven, det blir spennende å få høre hvilke tiltak Regjeringen vil bidra med nå som loven om allmenngjøring foreløpig er satt ut av spill.

Jeg vil med dette ønske alle medlemmer og andre lesere en riktig god sommer.

Øivind

Tariffoppgjøret 2008

Om det ble seier eller nederlag vil bli diskutert i lang tid, og forskjellen i debatten er også avhengig av om du tilhører dessert generasjonen eller om du er født etter 1963!

Av: Kai Christoffersen

Om du i tillegg arbeider offshore så har du virkelig grunn til å føle at du er av taperne i årets lønnsoppgjør. Den viktigste saken for dette miljøet var å få innført en ny rotasjonsordning lik operatørselskapene med 14 dager offshore og 4 uker hjemme.

AFP spørsmålet har offshore miljøet også vært klare på og ser viktigheten av, men er skuffet over at den foreløpig bare skal gjelde den nevnte dessert generasjonen.

Det ble sammenlignet med Titanic, om kapteinen skulle gått først i livbåten og ropt etter seg at dere finner sikkert noe å flyte på dere også!

Jeg er født i 1965 og blir dermed rammet hardest av endringene i AFP, da den gjelder fullt ut for meg og tapet blir ca kr 20.000,- pr år om jeg velger å gå av når jeg er blitt 62 år. Ingen endringer i avtaleverket og prioriteringene fra enda en Landstariffkonferanse om styrking av offshoreavtalen forsvant over bord. Da sitter jeg igjen med de 2 kronene som allerede er spist opp av renteøking, bensinpriser og økte matvarepriser. Og det i et år hvor lederne i bedriftene har tatt ut milliarder!

Det ble et stort flertall for det anbefalte forslaget i LO og det skal respekteres. Men alle bør merke seg at i bedriftene Aker Elektro og Aibel som det var tatt ut streike varsel for, så var det stort NEI flertall.

I Aker Elektro region Stavanger var det 95 % av medlemmene som stemt mot det anbefalte forslaget. Og alle disse viste at om det ble nei flertall, så var det

rett i streik. Likevel ble det historisk høyt nei flertall i bedriften. Dette er en medlemsgruppe som allerede har liten respekt og tillit til forbundets ledelse.

En av årsakene til dette er medlemmenes arbeidssituasjon hvor mange er i operatørselskapets organisasjon og følger deres arbeidstidsordning. Kompensasjonen uteblir. Med mer kontakt til Industri og Energi forbundet enn EL & IT, så ser en også hva forbundene får til og ikke minst hva de arbeider for.

Selv med god synlighet fra tillitsvalgte i klubbene blir det en umulighet å holde frustrasjonen borte, år etter år. For hvor mange ganger har vi sagt at etter denne Landstariffkonferansen må det komme store endringer i avtaleverket offshore, for så å måtte forklare ennå engang hva som gikk gale under forhandlingene?

Det handler om troverdighet og her sliter Fellesforbundet ennå mer enn eget forbund, da de gikk hard ut i forkant av tariffoppgjøret og lovet betydelige forbedringer for ISO-fagene. Teknisk Bureau som er en annen stor bedrift, men ikke offshorerelatert hadde 85 % nei stemmer. Totalt i fagforeningen var det over 90 % nei stemmer!

Med en forholdsvis ung medlemsmasse så burde kanskje enda flere stemt nei. For det er så mange som ikke har fått noe i dette oppgjøret. Nå blir det spennende å se hva andre forbund får til og spesielt Industri og Energi vil en følge med på.

Ellers er det bare å trøste seg med at snart får vi lavtlønnstillegg!

Ilgøle en udnerøkslese ved Cmarbidge Uinevrisett sipller det ignen rlloe i hvli-ken røfgekkele boktsvanee er. Det estnee som er vkitig er at fstøre og stise bok-satv er på rktiig setd,retsen kan vræe hltuer til bluter og du kan ftotsart lsee uetn prblomeer. Dtete er frodi den mnesnekliege hrjene ikke lseer hevr boksatv for seg slev, men odret i sin hleeht. Mrekleig ikke snat?

Ny ungdomssekretær i LO Rogaland

Samleskinnen snakket med Sigmund Salamonsen og ønsket hans tanker og ideer om hva som vil være viktig arbeid for en ungdomssekretær.

Født i det gledens år 1986 midtsumars tid nærmere bestemt ca 6.juli. tilbrakte min barndoms glade år på Karmøy, Norges svar på kariben. Andre kallenavn er Heroins hovedstad, FrP land, at så mange kan mene at allmenn stemmerett, 7.5t dag, rett til fri når man har syke barn, lønn under sykdom(listen er lang, jææævli lang, men velger å stoppe her) er guddstuff å allikevel prestere og stemme FrP er for meg en gåte og God's county på nynorsk..

Med den ingressen så er vel lista lagt for hva jeg brenner for å vil få til i denne stillingen.. SNS.. Synlighet igjennom at vi skal vises igjen i mediabilde! Nærhet igjennom at alle kan komme til oss, i motsetning til Dagfinn som ikke vil ha homofile og lesbiske, folk som har sex før ekteskapet, folk som drikker rusbrus og spiller bingo, har begjært sin nestes hustru eller bannet i kirken. Vi (=LO Ungdom) vil ha et samfunn der det er høyt under taket. Der ingen mennesker, uansett legning eller livsstil, må stå i skammekroken. Vi tror mer på mangfold og toleranse. Og det å kunne være seg selv. Og sist men ikke minst STOLTHET! Vi må være stolte som medlemmer av fagbevegelsen! Og vi må aldri glemme vår rolle som vaktbikkje også i det politiske. Vi er tross alt over 850 000 medlemmer nå, da har vi jaggu litt vi skulle ha sagt også.

Min første prioritert er å hjelpe til med å få ungdomsutvalga opp å gå, noe som haster (valg 09 vettø). Og deretter legges stein på stein igjennom å få på plass ideologien slik at man ser viktigheten av å gå mot ven-

stre istedenfor høyre ved valget. I den forbindelse så kommer LO ungdom Rogaland til å begynne å dra i gang noen aksjoner sammen med «verden til venstre» for å rette oppmerksomhet på saker som er i tiden og bevisstgjøring på viktige ting for oss i LO ungdom. Vann, Bolig og Velferd..

Ellers så ønsker jeg ikke å sitte på kontoret i Folkets hus å råtne og jeg er her fullt og helt til deres disposisjon!

Sigmund Salamonsen
Ungdomssekretær i LO Rogaland
Løkkeveien 22, 4008 Stavanger.
Tlf 51 50 02 11, Mobil 476 45 687.

Jens vurderer høyere skatt

Av: Kai Christoffersen

Statsministeren ønsker et mer rettferdig skattesystem, stod å lese i Dagbladet den 20. mai 2008.

Det ønsker også jeg men det er all grunn til å advare for trolig blir det en skatteskjerpelse for de som minst trenger dette, mens de rikeste går fri.

At LO leder Roar Flåthen stiller seg bak forslaget om rettferdig skattesystem er som forventet, men hva vil LO gjøre når løsningen som kommer ikke er rettferdig. Blir det en ny AFP kamp som sikrer en lav og behagelig skatt for dessertgenerasjonen enda en gang og lar den store massen betale regningen.

Det har alltid blitt problemer når en har forsøkt å

finne modeller som skal skattelegge de 10 % rikeste i landet. De eier til sammen 90 % av verdiene og trusler om utflytting og utflagging med mer kommer raskt.

At skatt er viktig for å finansiere og sikre velferdsordningene i samfunnet er vi enige om, men la ikke også denne regningen komme til de med normal inntekt, normal boligstørrelse og normal bil.

Pass også på at resultatet ikke blir milliard skattelette til de rikeste i stedet. Dette var jo det eneste Bondevik klarte å få til i sin regjeringstid.

Årsmøte i Rogaland Elektromontørforening

Av: Kai Christoffersen

Årsmøte ble holdt på Folkets hus den 27. mars med vekt på fagforeningens 100 års jubileum, revisjon av Forskrift om Kvalifikasjoner for Elektrofagfolk, tariffoppgjøret 2008.

Det var 52 medlemmer til stede på representantskapsmøte og dette er en liten økning fra sist, som er gledelig og som vi håper fortsetter!

Øivind Wallentinsen åpnet årsmøte og informerte om de mange sakene som fagforeningen har arbeidet med i det siste. Han tok også for seg en del utviklingstrekk som nok kommer til å prege fagbevegelsen i tiden som kommer.

Øivind gikk så på konstitueringen og tillitsvalgte fra Aker Elektro ble valgt som dirigenter med Rita Pedersen og Leif-Egil Thorsen. Som referenter ble John Helge Kallevik og Egil Willy Kristensen valgt.

Årsmøte hadde gjennomgang av beretninger som er fremlagt fra styret, utvalgene og organisasjonssekretærene. Det blir en lang og grundig beretning som er viktig for historiebeskrivelsen. Med en mindre korrigering på deltakere på lærlingmøte, så ble beretningene godkjente.

Neste sak var regnskaper og disse ble lagt frem av

kasserer Anita Therese Holmen. Fagforeningen har god oversikt og kontroll slik at det er sjelden spørsmål til regnskapene som er godkjente av revisor og fagforeningens kontrollkomité før de blir fremlagt for årsmøte. Også budsjettet ble enstemmig godkjent.

Av innkomne forslag så hadde styret to stykker som en ønsket behandling på og den første var å bruke deler av overskuddet i 2007 til oppussing av fagforeningshuset i Lagårdsveien. Forslag to gjaldt fullmakt til å fastsette det lokale streikebidraget.

Årsmøte støttet enstemmig de to forslagene!

En spennende sak ble tatt på årsmøte og det gjelder forberedelser og gjennomføring av fagforeningens 100 års jubileum i 2009.

Her ble det en kort info fra historiebokforfatter Kai Christoffersen.

Svenn Åge Johnsen er leder av underholdningsutvalget og han informerte om hva de jobbet med og håpet på gode innspill og ideer.

Dirigenter på årsmøte.

Deltakere på årsmøte.

Leif-Egil Thorsen er leder av et utvalg som har ansvar for alt det praktisk rundt gjennomføringen av jubileet. Han la frem deres foreløpige arbeid og håpet på innspill fra årsmøte.

Det ble en god debatt som i all hovedsak dreide seg rundt det praktiske med ett arrangement.

Øivind Wallentinsen var innleder på saken om Forskrifter om kvalifikasjoner for Elektrofagfolk. Han tok for seg historien til FKE saken og de forslag til endringer som er reist. Øivind tok også for seg det videre arbeidet og hva klubber og tillitsvalgte selv kan gjøre for at forholdene på bedriftene er som de skal være.

Tariffoppgjøret var satt som sak og både Øivind Wallentinsen og John Helge Kallevik informerte godt og lenge om alle forhold rundt dette tariffoppgjøret. Streikeforberedelser ble spesielt vektlagt og årsmøte fikk mye informasjon.

Det var også seks representanter som tok ordet i saken, og det ble stilt spørsmål av rent praktisk sak, men også bekymring for at LO og forbundene ikke gjør en god nok jobb!

Sak 9 på årsmøte var informasjon om Representantskapsmøte i Distrikt Rogaland ved Kai Christoffersen. Leif-Egil Thorsen som er leder av valgkomiteen uttrykte sin bekymring over at det var posisjoner som ikke var besatt.

Som tidligere har fagforeningen satt en ramme på bevilgninger til kroner 10.000,- Det kommer ganske mange søknader i løpet av et år og disse samler styret opp til en behandling ved årsmøte. Styrets forslag var å bevilge kr 2.500 til Norsk Folkehjelp, Nei til EU, Amnesty, Jordbruksprosjekt i Tanzania.

Forslaget ble enstemmig godkjent.

Siste årsmøte sak var valg!

Fullstendig oversikt legges ut på fagforeningens hjemmeside: www.rele.no

Men her kommer navn på de tillitsvalgte i styret.

Leder:	Øivind Wallentinsen.
Nestleder:	Kai Christoffersen.
Kasserer:	Anita Therese Holmen.
Sekretær:	Trond Sæle.
Studieleder:	Kenneth Skog.
Styremedlem:	Leif-Egil Thorsen.
Styremedlem:	Svenn Åge Johnsen.
Styremedlem:	Magnus Brautaset.
Styremedlem:	Renè Wagner.

1. Vara:	Thor Einar Amundsen.
2. Vara:	Tom Barken.
3. Vara:	Sigve Bø.
4. Vara:	Rita Pedersen.

Kurs i Forhandlingsteknikk og Tale-debatteknikk

Av: Kai Christoffersen

Med 19 engasjerte deltakere gikk det greit å holde kurs i forhandlingsteknikk og Tale-debatteknikk i Stavanger den 8–10. april 2008.

Denne gang hadde distriktet slått sammen kursene som normalt har blitt holdt hver for seg. Det betydde at deltakerne kunne velge hvilket kurs de ville delta på og svært mange hadde meldt seg på begge kursene.

Kursdeltakerne tok selv og konstituerte sine grupper som skulle i løpet av kurset fungere som klubbstyre. De fikk god tid til å diskutere og forberede seg i gruppearbeidet. Målet er å gi tillitsvalgte bedre verktøy for å møte utfordringene i egen klubb og bedrift. Styrke forhandlingsutvalget og gi deltakerne god innsikt i de lover og regler som gjelder. Gode forberedelser gir overtaket i forhandlingene!

Første dag var det mange diskusjoner om de forhold som en kan forvente oppstår under forhandlinger og de muligheter som tillitsvalgte har med å sjekke ut forhold, kontakte forbundet og eventuelt utsette saken. Kurset gikk så over i en mer praktisk del hvor gruppene fikk sine første oppgaver og fikk prøve seg mot en vanskelig forhandlingsmotpart. Dette fortsatte en med også dag to, men da ble også vanskelighetsgraden justert opp.

Tredje dag var Tale og debatteknikk og noen delta-

Kurs i forhandlinger.

kere skulle ikke være med lenger, mens to nye var kommet til og 17 deltakere var klare til oppgaver for å bli bedre talere.

Fordelen var at de aller fleste var nå blitt godt kjent etter å ha jobbet tett i to dager allerede. Formiddag gikk med til å diskutere og vise i praksis hvordan medlemsmøter, styremøter, årsmøter og større konferanser blir avviklet. Alle fikk vært på talerstolen og presentert seg.

Etter hvert kom litt større oppgaver med delvis valgfri emne i fremleggelsen fra talerstolen på tre minutter. De aller fleste brukte ca 2 til 2½ minutt på talerstolen selv om de kunne bruke tre. Dette viser at

er en litt nervøs så prater en fortere og en skal da være forsiktig siden dette kan gå ut over uttalen.

Målet med kurs i Tale og debatteknikk var å gi deltakerne trygghet på talerstolen og oppleve hva som fungerer og hva som ikke fungerer i en fremleggelse. Dette tror jeg alle fikk stort utbytte av og om de tillitsvalgte bruker en del av det de har lært og opplevd, så blir det mye mindre farlig å ta ordet ved neste anledning.

Kurs Tale og debatt.

Årsmøte i Distrikt Rogaland

Gode debatter, mye rot og en økonomi ute av kontroll!

Av: Kai Christoffersen

Jeg håper ingressen fikk deg til å lese om årsmøte i Distrikt Rogaland for slik er ikke verden i distriktet. Men at fremleggelsen av distriktets regnskaper burde vært bedre og mer fullstendige kommentarer på notene, det er vi nok enige om. En annen utfordring er å få flere representanter til å delte på årsmøtet. Det var bare 33 deltakere på årsmøte som ble holdt den 15. april på Folkets hus i Stavanger. Dette er ikke mer enn ca halvparten av de representantene som kan møte med stemmerett.

Årsmøte ble åpnet av distriktsleder Rolf Bersås som foretok konstituering med valg av dirigenter og referenter. Også på distriktets årsmøte, som på fagforeningens årsmøte, var det tillitsvalgte fra Aker Elektro som måtte ta ansvar og Kai Christoffersen og Edvin Habbestad ble valgt som dirigenter. Referenter ble Paula Torgersen og Wenche Johannessen.

Beretningene fra styret og utvalgene ble godkjent, med kommentarer om at de innholdt mangler. Det var blant annet ikke rett ihht kursaktiviteter.

Rogaland Elektromontørforening hadde sendt inn forslag om å bevilge kr 200,- i overnatingstilskudd ved deltakelse på kurs og konferanser. Forslaget ble endret med en presisering om at det gjaldt i de tilfellene hvor en fikk AOF stipend. Det var fire represen-

tanter som talte for forslaget, mens distriktsleder var den eneste som talte i mot.

Forslaget ble tatt opp til votering og fikk overveldende flertall.

De nevnte regnskapene ble fremlagt av kasserer og spørsmålene fra salen var vedrørende langsiktige fordringer og renteinntekter av disse. I tillegg var det ikke samsvar mellom tallene i notene om leders lønn og tallene i regnskapene. Det samme gjaldt pensjonskostnader med ca kr 50.000,- i differanse mellom notene og regnskapene. Årsmøte fikk forklaring av både kasserer og av leder uten å bli nevneverdig klokere. Det hjelper ikke at regnskapene er korrekte om en ikke forstår disse og distriktets styrekonferanse i mai ble oppfordret til å ha en grundig gjennomgang av tallene og oppstillingen.

Av bevilgningssaker var det kommet flere til distriktet, men styret hadde innstilt på å støtte «Norsk Folkehjelp» og «SOS Rasisme» med kr 2.500,- hver. I tillegg kom det benkeforslag fra Jan Refsnes på kr 5.000,- til «Nei til EU». Forslagene fra styret og Jan Refsnes sitt forslag ble vedtatt.

Årsmøte hadde en god debatt om AFP og vedtok også en uttalelse som ble lagt ut på distriktets hjemmeside. Avslutningsvis var det leder av valgkomiteen som la frem forslag til nytt styre og utvalg.

Styrekonferanse i Fagforeningen

Av: Kai Christoffersen

Fagforeningens årlige styrekonferanse ble holdt i Haugesund den 16 til 18. april.

For alle i styret er disse konferansen en flott anledning til å bli kjent med samtlige tillitsvalgte i fagforeningsstyret. Det er som regel noen utskiftninger på årsmøte i fagforeningsstyret og dermed en fornuftig tid å holde konferansen. Da får en også tid til å behandle svært mange saker og det pleier å være mange gode diskusjoner.

Selv med tre dager var det ikke mulig å få gjennomført samtlige saker som sto på dagsordenen, men de fleste ble behandlet. Styret tok seg tid til å inspisere de nye lokalene til Folkets Hus etter at de har flyttet ned på kaien. Lyse og trivelige lokaler, men de har kanskje ikke tenkt på bruker vennligheten og stort nok lokale til medlemsmøter?

Mens vi var i Haugesund hadde også LO le-

deren innkalt til pressekonferanse vedr AFP spørsmålet og den pågående avstemningen over tariffoppgjøret. Der måtte vi delta og fikk sagt klart i fra til Haugesundsavis hva vår fagforening mente om det anbefalte forslaget.

Vellykket vervedag i Rogaland

Av John Helge Kallevik og Kai Christoffersen

EL & IT Forbundet vedtok på Landsmøtet i 2006 å avholde en vervedag årlig. I vedtaket het det at alle tillitsvalgte på alle plan i forbundet skulle delta. I 2008 ble det vedtatt at 22. mai var dagen alle tillitsvalgte skulle ut på verving enten i egen bedrift eller i fagforening/distrikts regi.

I Haugesund planla styret i fagforeningen å holde stand på engros bedriftene og holde stand på Karmsund Videregående Skole.

Til standene hadde vi fått strømateriell fra EL & IT Forbundet og fagforeningen. I tillegg fikk noe drops av SR Bank. Med på standene var tre ungdommer fra styret og Aibel Klubben. Det var Renè Wagner, Magnus Brautaset og Maria Jacobsen.

Vi fikk lov å holde stand inne på Ahlsell og Solar i Haugesund. På skolen fikk vi en strategisk plass og ble vist rundt i verkstedet av lærerne. Boller og twist ble innkjøpt. Både ledelse på skole og engros bedriften satt stor pris på å bli spurt om at vi kunne holde stand akkurat hos dem.

Elevene på Karmsund Videregående Skole var veldig glad for besøket og informasjon og engasjementet fra våre ungdommer.

På denne vervedagen ble de første elevmedlemmene organisert i Rogaland Elektromontørforening.

Lærling Jan Reidar Tjøsvoll fyller ut innmeldingsblanketten.

Lærling Terje Kristiansen får velfortjent t – skjorte av nestleder i Sundfør & Pedersen Anders H Halvorsen.

de nye medlemmer. T – skjorte vanket også til medlemmer som besøkte standen.

Evalueringen etter denne dagen var at dette måtte vi gjøre igjen. Nærhet og synlighet blir satt pris på av både organiserte og uorganiserte.

Stor takk til våre tre ungdommer som var først på stand på Ahlsell for så å holde stand på skolen.

11 ny medlemmer på en slik dag må vi si oss fornøyde med.

I Stavanger ble også synligheten til fagforeningen satt pris på og det var kjøpt inn 2000 boller som ble kjørt ut til de forskjellige engros butikkene hvor vi hadde stand. Flere av våre tillitsvalgte var ute for å informere om forbundet og svare på forskjellige spørsmål. Det var stor interesse

Hele 9 elever meldte seg og flere ville melde seg inn senere.

På standen på Solar meldte 2 lærlinger seg inn i fagforeningen. De fikk hver sin T – skjorte og var fornøy-

for forsikringstilbudene og mange tok med seg både forsikringsbrosjyre og innmeldingsblankett. Noen meldte seg inn på stedet og så får vi håpe at mange andre melder seg inn når brosjyrene er lest. Det har i

hvert fall vært flere tillitsvalgte innom kontoret med innmeldingsblanketten i dagene etter verve dagen.

Også fra organiserte medlemmer var det gode tilbakemeldinger og en fin anledning til å treffe re-

presentanter fra fagforeningen. Det var klar melding om å gjøre dette oftere og det er nok sant at det er viktig å drive medlemspleie like godt som medlemsverving.

FYLLES UT AV MEDLEM				FYLLES UT AV DISTRIKT			
Født-Persnr.:(11 siffer)				Ny innmelding:		Endring:	
Medlemsnr.:		Ansattnr.:		Distrikt ID:		LA nr.:	
Etternavn - fornavn:				Arbeidsgivernr.: (Nåværende)		2	
Adresse:				Arbeidsgivernr.: (Tidligere)		2	
Postnr.:		Poststed:		Innmeldt dato LO:			
Arbeidsgiver:				Innmeldt dato EL & IT: (1. eller 16.)			
Overført fra dist/forbund. Oppgi hvilket:				A jour dato:		Utmeldt kode:	
Undertegnede gir distriktet fullmakt til å foreta trekk i lønn for avtalefestede trekkordninger, og aksepterer forbundets vedtekter som grunnlag for medlemsskap.				Endringsdato:		Forholds kode:	
				Utløp læretid:		Avtale ID:	
Sted: _____ Dato: _____				Merknader:			
Underskrift: _____							

BL 94001

TRENGER **DU** KURS !!

- ▣ Vi i studietvalget trenger **ditt** bidrag
- ▣ Har du forslag på Kurs vi kan lage for **deg** og **dine** kollegaer

Forslag sendes utvalget på mail: kesusk@hotmail.com

SUDOKU nr. 2-2008

Vi har tidligere spurt om vanskelighetsgraden er passelig uten den helt store responsen. Det er i snitt ca 10 innsendte oppgaver og vi håper flere ønsker å være med i trekningen om skrapelodder. Gi oss gjerne en tilbakemelding på vanskelighetsgrad og om det er kryssord eller sudoku dere ønsker.

Rett løsning sendes innen den 1. september 2008 til Rogaland Elektromontørforening, Lagårdsveien 124, 4011 Stavanger.

Ditt navn og adresse:

Telefon/mobil: _____

6				1				8
			6			7	2	
	2			8		3		
	8		1			6		
	6	2				1	3	
		3			7		4	
		4		7			9	
	9	6			1			
5				9				1

Vinneren av Sudoku i Samleskinnen nr. 1-2008 ble: Ørjan Larsen, Gåsemyrv. 16, 4085 Hundvåg.

Forebygging av mobbing på arbeidsplassen

Av: STAMI

Å motivere til aktiviteter som forebygger mobbing, er å jobbe før konflikter oppstår – det er å jobbe på grønt.

Vi bruker metaforen med trafikklys hvor:

- **Grønt lys** er forebyggende arbeid
- **Gult lys** er risikohåndtering
- **Rødt lys** er avvikshåndtering

Konflikter på rødt lys er varme konflikter. De er kjennetegnet ved at de har gått fra å være saksorienterte til å bli personfokuserte. Alvorlige mobbesaker er på rødt lys – de er varme. Da er det ofte for sent å gjøre noe.

Vi må derfor motivere ansatte og ledere på arbeidsplassene til å utarbeide prosedyrer for å forebygge mobbing og varme konflikter. Disse prosedyrene må utarbeides i fredstid, det vil si på grønt lys. Likevel er det altfor mange som utsetter dette arbeidet til det har utviklet seg en varme konflikt. Da er det ofte for sent.

Å motivere til å arbeide på grønt er ofte mye usynlig arbeid. Vi har det da så bra hos oss. Vi trenger ikke å lage regler for å kommunisere! Vi har imidlertid mye kunnskap, og det er mye forskning som understreker viktigheten av å prioritere det forebyggende arbeidet – å motivere til å jobbe på grønt.

10 råd for å forebygge mobbing på arbeidsplassen:

1. Arbeid systematisk for å skape et godt psykososialt arbeidsmiljø.
2. Utarbeid en policy/prosedyrer for hvordan trakassering, mobbing eller annen utilbørlig atferd skal forebygges, og rutiner for hvordan slike saker skal håndteres om de oppstår.
3. Ha jevnlig møtefora der arbeidsmiljøet diskuteres.
4. Gi ledere kompetanse i konflikthåndtering så de tør og evner å følge opp uakseptabel atferd.
5. Skap en kultur som aksepterer uenighet og diskusjon om sak, men ikke personangrep eller latterliggjøring av andres argumenter.
6. Utarbeid gode informasjonsrutiner med åpenhet om ledelsens intensjoner. Dette kan redusere ryktespredning og negative fortolkninger.
7. Opparbeid gode samarbeidsrelasjoner mellom ledelsen og ansattes representanter. Det bidrar til åpenhet, trygghet og erfaring i å håndtere konflikter på en konstruktiv måte.
8. Arbeid for en inkluderende kultur som aksepterer at mennesker er ulike, har ulike synspunkter, evner og arbeidskapasitet.
9. Unngå stress over tid. Det virker negativt på vår toleranseevne.
10. Ha rutiner for sykefraværsoppfølging.

Elektronisk kjørebook

Rogaland Elektromontørforening har vært i kontakt med datatilsynet for å få vite hvilke regler og rettigheter som gjelder ved bruk av elektronisk kjørebook.

Bedriftene kan nå ved hjelp av GPS vite nøyaktig hvor montørene og bilen er til enhver tid. Har du stoppet på en bensinstasjon for toalett besøk. Så vet arbeidsgiver hvor lenge du har vært på do.

Mtrack elektronisk kjørebook er markedets første helautomatiske kjørebook, hvor bruker av bilen ikke trenger å foreta seg noe med kjørebooken mens han sitter i bilen. Kjørebooken registrerer automatisk start/stopp distanse og adresser. All den dokumentasjon som er på krevd for en kjørebook innhentes automatisk.

I følge datatilsynet er det helt problemfritt å innføre elektronisk overvåking, men Hovedavtalens bestemmelser i § 9-13 *Personellregistre og kontrolltiltak* skal drøftes på bedriften. I tillegg skal bedrift og tillitsvalgte bli enige om hvordan opplysningene skal brukes ihht personvernloven.

Det betyr at bedriften skal ta spørsmålet opp med de tillitsvalgte før en begynner å bruke teknologien og det skal være en protokoll fra møte med enighet om hvordan personvernet skal bli ivare tatt.

Arrogante tjenstedirektivforsvarere

Av Hilde Loftesnes Nylén

Fafo vil ikke debattere EF-domstolens makt over nasjonale reguleringer.

De Facto-utrederne tilbakeviser Fafos påstander om at tjenstedirektivet vil være udramatisk.

Fafos Anne Mette Ødegård og De Factos Roar Eilertsen møttes til duell om tjenstedirektivets virkninger for kampen mot sosial dumping på LO i Oslos konferanse 9. april. De to forskningsinstitusjonene var slett ikke enige om hvilke konsekvenser direktivet vil ha på norsk arbeidsliv.

EF-domstolen bestemmer

De Factos rapport viser til to nye dommer fra EF-domstolen. Vaxholm-/Lavaldommen fra Sverige vil begrense fagbevegelsens kampmidler, og Rüffert / Niedersachsendommen fra Tyskland tar bort medlemslandenes muligheter til å stille krav til lønns- og arbeidsvilkår for det er bare en teoretisk mulighet for at det kan skje. Overraskende dommer i EF-domstolen og nye tolkninger har nesten uten unntak sitt lovgrunnlag i markedsfrihetene til EU, de som har vært traktatfestet i femti år, og som bare kan endres hvis samtlige medlemsland er enige om det. Uvisshet om rettssituasjonen kan fort slå over i uro. På ett område har uroen vært særlig stor:

Hilde Loftesnes Nylén

Hvor trygge er de grunnleggende offentlige tjenestene? Kan de drives slik som nasjonale parlamenter har vedtatt, og slik som regjeringer setter vedtakene ut i livet?

Anne Mette Ødegård fra Fafo til høyre, Roar Eilertsen fra De-Facto til venstre.

Foto: Stian Nicolajsen, Ungdom mot EU

EU-kommisjonen har i all sin tid, etter hvert stadig mer målbevisst, vært en pådriver for liberalisering innad i EU. Det fins ingen eksempler på at EU-kommisjonen har tatt initiativ til endringer i motsatt retning. Og EU-kommisjonen har enerett på å fremme lovforslag i EU.

EF-domstolen har en liknende pådriverrolle. Denne domstolen har fra starten av sett det som sin overordnede forpliktelse å virkeliggjøre EU-traktatens grunnprinsipper om fri bevegelse av varer, tjenester, kapital og arbeidskraft. Det som politikerne ikke makter – eller ikke våger – å avklare, det avklares av dommerne i EF-domstolen. Det er ingen grunn til å tro at pådriverrollene til EU-kommisjonen og EF-domstolen er borte i og med innføringen av tjensteddirektivet.

Det er heller ingen grunn til å tro at EU med dette direktivet er kommet til veis ende som liberaliseringsprosjekt.

Norge som inspirasjon

En eventuell norsk reservasjon mot tjensteddirektivet vil kunne bli en inspirasjon for kampen i andre europeiske land om å endre innholdet av tjensteddirektivet slik at det ikke like entydig som EU-kommisjonen skulle ønske, tvinger Europa i markedsliberal retning. Det kan få betydning langt utover Norges grenser. Innad i EU er ett slag tapt, men kampen mot at det markedsliberale favntaket skal omfatte stadig flere områder, er på ingen måte over.

Innlegget er en forkortet oppsummering av den nye rapporten om tjensteddirektivet og offentlige tjenester, satt sammen av Dag Seierstad.

Fafo-utredningen

Fafo leverte i begynnelsen av mars utredningen «Tjensteddirektivet og regjeringens handlingsplan mot sosial dumping». Utredningen er en av seks konsekvensutredninger bestilt av Nærings- og handelsdepartementet, i forbindelse med debatten om tjensteddirektivet.

Fafo slår der fast at for arbeidsrettslige spørsmål i alminnelig forstand vil tjensteddirektivets regler ikke ha noen direkte eller selvstendig betydning. Det gjelder også i forhold til de ulike tiltakene i «handlingsplanen mot sosial dumping», som de har sett spesielt på.

Fafo begrunner dette med at EUs utstasjoneringdirektiv vil ha forrang fremfor tjensteddirektivet.

Et unntak gjelder imidlertid for anvendelsen av «antikontraktørklausuler», som Fafo mener ikke vil være mulig å gjennomføre dersom tjensteddirektivet inntas i norsk lovverk.

De-Facto-utredningen

De-Facto har lenge engasjert seg i debatten om både sosial dumping og tjensteddirektivet, og deres utredning «EUs Tjensteddirektiv og kampen mot sosial dumping» er et selvstendig arbeid. De slår fast at en betydelig økning i handelen med tjenester i seg selv vil øke problemet med sosial dumping i norsk arbeidsliv. Tjensteddirektivet vil legge klare begrensninger på mulighetene for å innføre regler for et bedre vern mot sosial dumping.

Spesielt vil økt handel med tjenester føre til mer sosial dumping i bransjer med liten eller ingen regulering som forhindrer sosial dumping. Som eksempel trekker de frem kvinnedominerte lavtlønnsbransjer som renhold, privat hjemmehjelp, hotell og restaurant og deler av varehandel. De peker også på at EF-domstolen stadig kommer med nye avgjørelser som innskrenker rommet for nasjonale reguleringer og rekkevidden av utstasjoneringdirektivets forrang i arbeidsrettslige spørsmål.

Verneombudskonferanse

I samarbeid med Distrikt Rogaland blir det arrangert en konferanse for Verneombud, Hovedverneombud og tillitsvalgte med HMS oppgaver i Stavanger den 24 og 25. september 2008.

Vi håper på svært god deltakelse og at klubbene og deres verneombud prioriterer en slik konferanse. Det har tidligere vært svak deltakelse fra fagforeningens verneombud og tillitsvalgte på disse konferansene.

Med stort arbeidspress, nye installasjonsmetoder og verktøy, så er slike konferanser viktige for at verneombudene kan være i stand til å gjøre sin oppgave på arbeidsplassen.

Ikke vær bedriftens alibi i HMS spørsmål, men gjør oppgaven som kreves av deg!

Konferansen vil derfor ta for seg verneombudets rolle, myndighet og oppgaver. Det vil bli gruppearbeid og gode innledning på tema som engasjerer. Vi skal se på regelverk, nødvendig opplæring, utfordringer for bransjen pluss mye mer!

StatoilHydro gjør som de vil!

Av: Kai Christoffersen

Er StatoilHydro blitt så store og dominerende på Norsk sokkel at de kan gjøre som de selv vil!

Det kan ofte virke som om operatørselskapet StatoilHydro vet bedre enn alle andre og ikke føler det nødvendig å rette seg etter de lover og regler som gjelder for alle operatørselskaper!

Denne kampen mellom selskapet og Petroleumsstilsynet går ut over arbeidstakerne. I dag er det en makt-kamp mellom disse aktørene som handler om hvordan arbeidet skal foregå og om nødvendigheten av å innhente tillatelser.

Varme senger på Visund

StatoilHydro skal ha revisjonsstans på Visund og henter inn 30 flere arbeidere til jobben enn det er sengeplasser til. De velger den såkalte «Hotbedding» løsningen som skal søkes Ptil om tillatelse og klubbene skal involveres. Med Hotbedding så deler to arbeidere samme seng og en snur madrassen mellom skiftene.

Ptils pressetalskvinne Inger Anda sier at de tar det som en selvfølge at StatoilHydro søker om tillatelse og vil kreve svar på hvorfor denne ikke kommer.

Arbeidet på Visund starter som planlagt, sier informasjonssjef Gisle Johanson i StatoilHydro og avviser behovet for å søke Ptil.

Nattarbeid

Også når det gjelder nattarbeid kommer StatoilHydro dårlig ut! Selskapene skal også her søke om nattarbeid til Ptil, med unntak av drift og arbeid som må til for å opprettholde sikkerheten.

Men en ser stadig tilfeller av tradisjonelt vedlike-

holdsarbeid som også utføres om natten. All forskning og erfaring viser at det er om natten det er størst fare for feil og at skader skjer.

VISUND plattformen.

Petroleumsforum Årskonferanse

Av: Kai Christoffersen

Mange gode debatter som er svært like de vi kjenner i EL & IT Forbundet.

Som LO koordinerende og representant i forbundets olje og anleggsutvalg var det gledelig å få være med på årskonferansen som fant sted på Color Fantasy i tiden 13 til 15. mai 2008.

Konferansen skulle vært holdt på fergen mellom Oslo og Fredrikshavn, men denne linjen ble nedlagt kort tid før konferansen og heldigvis ordnet Colorline en meget bra erstatning.

Tillitsvalgt i Aker Elektro og Fellesforbundet Roar Kyvik var leder av forumet og åpnet konferansen. Første sak var «forventinger og resultat ved tariffoppgjøret 2008 for petroleumsmiljøet i Fellesforbundet», med innleder Liv Christiansen. Hun la frem en god beskrivelse av forbundets utfordringer og de mål som var satt og da spesielt med et ønske om å løfte ISO fagene. (Isolasjon, Stillas og Overflatebehandling.)

Det ble en debatt på innledningen og som for våre medlemmer offshore, kom det tydelig frem at de tillitsvalgte ikke var fornøyd med uttellingen som var kommet for offshorepersonellet. Det hadde også i Fellesforbundet vært høye forventninger til en rotasjonsordning lik de operatøransatte med 2–4. Denne debatten forsvant med diskusjonene om AFP, men er ikke glemt. Det ble påpekt at Fellesforbundet og EL & IT forbundet, sammen med Industri/Energi måtte sette seg denne rotasjonen som mål også for underleverandørene.

Sekretær i Fellesforbundet, Roar Abrahamson, tok en orientering om arbeidstidsordninger på land, tvister og de utfordringer som LO og forbundene har på dette området.

Også her står utfordringene i kø og heldigvis ser det ut som om klubbene i EL & IT har håndtert de fleste saker om arbeidstid på en bedre måte enn FF.

Det ble også diskutert hvordan forbundene kunne samarbeide bedre og i hvilken fora vi har samarbeid pr.dd. Her holdt undertegnede en innledning for eget forbund og hadde et innspill om bedre informasjon og samarbeid om arbeidsplassbesøk både offshore og på land.

Det interessante var å høre hvor lik oppfatning tillitsvalgte i de to forbundene har av virkeligheten. Det kom nemlig spørsmål om mulighetene for å stemme over offshorebilaget til Fellesforbundet, med streik og dagsing som våpen. Det var flere tillitsvalgte i FF som mente at dette måtte til for å få utvikling på offshore-lønn. Samme diskusjon har vært i egen fagforening hvor olje og anleggsutvalget har hatt ønske om å få stemme på offshoreavtalen og eventuelt streike.

Men i Fellesforbundet som i EL & IT blir det nok brukt 100 % energi på å finne argumenter for at dette ikke er mulig!

Årskonferanse i Petroleumsforum.

Lov & Rett!

Tjenestefri for tillitsvalgte og arbeidstakere

Det har hersket tvil om rettigheter for tjenestefri for arbeidstakere som ikke er tillitsvalgte i bedriften, men som er valgt inn i verv i fagforeningen, distrikt eller forbund.

Disse er sikret tjenestefri etter de samme reglene som gjelder for tillitsvalgte.

Regulert i Hovedavtalens § 6-9 og § 10-6.

Informasjon fra utvalgene

Fagforeningen har følgende utvalg; Olje og Anleggsutvalg, Installasjonsutvalg, HMS utvalg og ett Studientvalg. Utvalgslederne er ansvarlig for en kort informasjon til hvert nummer av Samleskinnen.

Rapport fra HMS utvalget

Jeg vil først takke for tilliten jeg fikk med å bli valgt som leder i HMS utvalget på årsmøte til Rogaland Elektromontørforening.

Hvor bra utvalget skal fungere er opp til oss som er valgt. Her mener jeg at vi har samme oppfattelse at det skal fungere bra. Målsetninger som utvalget vil jobbe med er sanitære forhold på byggeplasser, arbeid i boligfelt, byggherreforskriften, bruk id kort, verneombud og valg, stillaser og tilslutt løfteinnretninger / personløfter.

Vil med det samme komme med oppfordring til klubbene om å levere inn liste som viser hvem som er verneombud. Listene sendes til RELE ved organisasjon sekretær John Helge Kallevik. De som har levert inn er Siemens Haugesund, YIT, og Aker Elektro. Skal vi som HMS utvalg ha god kommunikasjon i miljøet er det viktig å vite hvem som er verneombud. I henhold til Arbeidsmiljøloven skal det velges verneombud i virksomheter som går under loven.

Ved siste møte vi hadde var vi også denne gang på byggeplass besøk. Denne gang var vi på besøk i en enebolig under oppføring i et boligfelt. På disse besøkene skriver vi en vernerunde rapport om hva som er bra og hva som ikke er bra.

Der vi har utfordringer er el sikkerhet (provisorisk anlegg), sanitære forhold, spiserom, og kvalitet på stillas.

RELE skal i sammen med Distriktet EL & IT Rogaland arrangere HMS konferanse den 24 & 25. september. Husk å sette av tidspunktet nå. Vi har satt sammen et utvalg som skal lage en innholdsrik konferanse.

Til slutt vil jeg ønske alle en riktig god sommer.

For HMS Utvalget Terje Hansen

Terje Hansen

Rapport fra Installasjonsutvalget

Det har vært 2 møter i utvalget. Det første den 7. april og det andre den 2. juni. Møtene ble holdt henholdsvis på Mortavika og i Haugesund. Dette er de første møtene etter at utvalget tiltrådte etter årsmøte, så noen nye ansikter var det å se (heldigvis vil mange si).

Det gode oppmøtet som har vært vanlig i dette utvalget, fikk seg en knekk på Mortavika, da heller få møtte. Men det hele kan virke som en engang hendelse, for møte i Haugesund hadde god deltakelse.

Felles for begge møtene var fokuset på den lokale aktiviteten i Fagforeningen. Det ble brukt mye tid på hvordan vi kunne organisere/møte flere lærlinger. Utav denne diskusjonen ble det enighet om at det skulle gjennomføres flere møter, for denne gruppen like over ferien.

Akkord - satsningen er også et område som utvalget bruker mer og mer tid på. Utvalget er som et ledd i denne satsningen, med på en kampanje som skal gå utover høsten. Kampanjen har som hensikt å

opplyse om mulighetene akkord er som et verktøy.

Det har vært et hovedoppgjør hvor AFP stod i sentrum av forhandlingene. Som kjent ble det et JA flertall etter uravstemning, noe utvalget diskuterte grundig.

Utvalget delte, i likhet med styret i RELE, den oppfatning at dette oppgjøret hadde "ranet" en hel rekke medlemmer en god AFP ordning, og det blir forenkelt å skyve striden om AFP frem i tid (strutsen stikker som kjent hode ned i sanden, når noe blir vanskelig).

Neste møte er den 29. august på Mortavika. Så hvis det noen saker medlemmene ønsker behandlet i utvalget er det bare å ta kontakt.

God sommer, hilsen Sverre Åge Johnsen

Sverre Åge Johnsen.

Rapport fra oljeutvalget

Lønnsoppgjøret 2008:

Utvalget hadde en evaluering av resultatet fra årets oppgjør. Det var en samstemt gjeng som vedtok at en var sterkt misfornøyd med årets oppgjør, både når det gjelder kravet om å opprettholde en god AFP, samt de forbundsvise forhandlingene og da spesielt at en ikke klarte å komme i mål med 2–4 offshore. Et kronetillegg på kr. 2,50 kan ikke rette opp inntrykket! Vi mener at vi nå har fått en AFP som er god for 10 % av medlemmene i RELE og som er veldig dårlig for langt over halvparten av medlemmene. Regner med at det står mer om dette andre steder i Samleskinnen. Når det gjelder de forbundsvise forhandlingene, er det helt utrolig at vi kan registrere at EL&IT har en motpart som langt på vei sier seg enig i at 2–4 offshore ikke har en kostnadsramme på stort mer enn kr. 0,50, men at de da har bestemt seg på forhånd at dette kravet ikke skal innfris! Vihåper at alle utenfor oljemiljøet også kan se galskapen i dette, og sørge for at kravet fra miljøet innfris til neste oppgjør, med eller uten å bruke makt! (Les å måtte streike for dette!). Vi er fornøyd med at medlemmene i RELE støtter vår sak så sterkt som det de gjør, og takker for det, og vi er spesielt fornøyd å kunne bekrefte at flertallet for NEI er så stort, selv om man vet hvem som må først ut i en eventuell streikesituasjon. Vi må bare jobbe videre med dette, og de neste store arenaene for oss, blir da olje, anleggs- konferansen i Bergen i september 2008, og Landstariffkonferansen på Hjemmebane i Stavanger 2009. (Dette samme året som vi feirer vårt 100 års jubileum!!)

Lokale forhandlinger i klubbene:

Vi har oppfordret klubbene til å komme fort i gang med de lokale forhandlingene. Samtidig advart mot de formaninger bedriftene kommer med om at det ikke er lovlig med lokale forhandlinger på generelle tillegg. Dette er bare et forsøk på å hindre at det blir avholdt forhandlinger for å «spare» penger, men har ingen rot i avtaler lover. Vil derfor anbefale medlemmer om å sjekke ut med de tillitsvalgte hvor langt de er kommet i prosessen med å fremme krav til lokale tillegg nå i disse store oppgangstider.

Olje- og anleggs- konferansen i Bergen i september 2008:

Konferansen avholdes 10–12 september og agenda sendes ut før ferien for påmelding.

Det blir som vanlig aktuelle temaer som arbeidstidsordninger, tariffoppgjøret, HMS og lignende. Utvalget oppfordrer klubbene til å sette av datoene og melde inn kandidater fra klubbene som ønsker å delta på konferansen tidligst mulig. Påmeldte kandidater blir valgt ut iht klubbens representasjon og medlemstall.

Leif Egil Thorsen

Rotasjonsordninger:

Det har foregått/foregår en politisk prinsippkamp fra NHO siden vedrørende Forbundenes innstillingsrett til godkjenning av arbeidstidsordninger (LOK § 9 hos EL&IT forbundet). Det gjelder LO sin rett til å ha kriterier for godkjenning rotasjoner.

Det har ført til konsekvenser for mange av våre medlemmer rundt omkring i landet.

På Melkøya gikk det så langt at det ifølge Ledelsen i Aibel ble utført omfattende aksjoner blant medlemmene. Det førte til at det ble signert en ny og endret 14–21 avtale på prosjektet. Der er flere andre bedrifter som også har signert både 14–21 og 12–16 avtaler med de nye kriteriene fra LO. Men det er slik at det på Aukra i dag går personell fra Aker på vanlig uke med 7,5 timers dag, som er helt uholdbart for den enkelte.

Andre saker som ble diskutert var: Twistesituasjonen, samarbeid med FF petroleumsforum og I&E, Inn og utleie (der vi har mye som skjer ulovlig for tiden), 100 års jubileet, Verveuken der vi stilte på stand hos elektrolager samt innlegg i Samleskinnen.

Ønsker alle en riktig God Sommer.

Leif-Egil Thorsen, leder i oljeutvalget

Ungdommen taler!

Hei, mitt navn er Magnus Brautaset og jeg er den nye Ungdomsrepresentanten for RELE. Du visste kanskje ikke at vi hadde en ungdomsrepresentant, men det har vi altså og det neste året vil det være meg. Som ungdomsrepresentant så føler jeg at det er viktig at folk og da spesielt ungdommen vet hvem jeg er, så her er litt info om meg.

Jeg er 20 år gammel, kommer fra Kopervik (på Karmøy, for de som ikke vet bedre) og jobber nå for andre året som elektriker lærling hos Aibel i Hauge-sund, og stortrives med det. Gleder meg til snart å få tatt fagbrevet og bli ekte fagmann.

Ellers så vil jeg si litt om hva ungdomsrepresentant er for noe. Jeg er en ressurs, et talerør for alle unge organiserte i RELE, og vil derfor at alle som vil noe eller har noe som de vil ta opp, tar kontakt med meg. Det kan være alt fra flere ungdomskurs som omhandler det du vil, mer og bedre info om arrangementer eller at du har en sak som du brenner for, og vil ha brakt videre.

For å bli mer synlig, kunne det også ha vært kjekt å bli invitert til bedrifter der det jobber andre unge både organiserte og uorganiserte, så visst noen vil ha meg på besøk så er det bare å ta kontakt.

Bruk meg, jeg er her for dere!

Ja, hvordan dere skal få tak i meg:

Mobil: 952 30 790 e-post: magnbrau@hotmail.com

Magnus Brautaset.

Eller du kan/bør/må melde deg på Facebook gruppa EL & IT ROGALAND

Så fram til neste nummer håper jeg å høre fra dere.
God Sommer!

Magnus

Aktiviteter 2008

Det skjer veldig mye i foreningen og det hender at møter / konferanser blir arrangert med kort varslingsfordi det har skjedd en spesiell utvikling i saker som krever hastebehandling.

De aller fleste aktiviteter blir lagt ut på fagforeningens sin hjemmeside, men dessverre er det svært få som har meldt seg på varslings om nyheter der!

Alle tillitsvalgte burde være registrert slik at nyhetene som legges ut også kommer som link på E-post til deg. Alle medlemmer burde ha en stor egeninteresse av å få nyhetene så tidlig som mulig, også kursinvitasjoner. Gå inn på Rogaland Elektromontørforening sin hjemmeside og registrer deg på: <http://www.rele.no/> Du kan registrere deg ved å klikke på «**abonnere på nyheter?**»

- Styremøte i Rogaland Elektromontørforening den 21. august.
- Distrikt Rogaland er medarrangør av Oslo-konferansen som holdes den 3 til 5. september.
- Det blir oljekonferanse i Bergen i uke 37.
- Verneombudskonferanse i Stavanger den 24 og 25. september.
- EL&IT Forbundets HMS konferanse på Gardermoen den 20 og 21. oktober.
- LO Olje & Gass utvalg, Årskonferanse i Stavanger den 29 og 30. oktober.
- Halvårsmøte Distrikt Rogaland den 25. november.
- Landsstyremøte den 10. og 11. desember

Dette er en liten oversikt over de viktigste aktivitetene som er i nærmeste fremtid. Høstens program vil vi komme sterkere tilbake til.

100 års jubileum

Av: Kai Christoffersen

Rogaland Elektromontørforening er 100 år i 2009 og arbeider godt med forberedelsene til en jubileumsfest i Stavanger den 28. mars 2009.

Glimt fra historieboken og vi er kommet til 1919:

Engasjement i mange saker

Stavanger Elektromontørforening var en engasjert fagforening som støttet mange saker og det var vanlig å ha forskjellige innsamlingsaksjoner. Disse ble etter hvert så plagsomme at foreningen sluttet å støtte innsamlingsaksjonene.

Var det foreninger eller organiserte som var i spesiell situasjon så ble dette drøftet og malersvennene i Stavanger hadde det ikke enkelt. Så når de kom med ønske om startkapital for å danne egen forretning med navnet A/S Stavanger Malerforretning, så kjøpte foreningen aksjer.

Allerede på neste medlemsmøte måtte styret be-

handle skriv fra hovedstyret NJ&M om å innstille forfølgelsen av malere som sto tilsluttet Norsk Malerforbund, ellers ville de enkelte medlemmer ble ekskludert.

Karl Kristoffersen mente at dette var et «skremmebillede» som hovedstyret hadde sendt og ba om at brevet ble henlagt til en senere behandling.

Styret måtte også behandle brev fra «Losje Verdandi» som tilbød foreningen å skaffe en avholdstaler. Dette ble det diskusjon av og vedtak om å ha avholdstaler på medlemsmøte ble vedtatt mot fire stemmer. På medlemsmøte den 12. november kom Hr. Strøm og talte over emnet «avhold bygget paa sosialistisk grundlag»

Her er bilde fra Stavanger Elektromontørforening sitt 25 års jubileum i 1934.

LOs sommerpatrulje er vaktbikkja for ungdom i arbeidslivet. Mange møter arbeidslivet for første gang i sommerjobb eller jobb ved siden av skole og studie.

Kilde LO-Aktuelt

Sommerpatruljen hjelper deg med råd og veiledning. Det beste er selvsagt at du er medlem – da er du tryggest. LOs sommerpatrulje treffer du i perioden 10. juni – 10. august hvert år på:

Telefon 810 01 999

E-post sommerpatruljen@lo.no

Eller send sms kodeord SP [din melding] til 2030

Ungdom møter spesielle og kanskje flere utfordringer i arbeidslivet enn mange andre. Årsakene til dette kan være at ungdom selv ikke kjenner til sine rettigheter og plikter eller at arbeidsgiver ikke følger loven til punkt og prikke. LOs sommerpatrulje er LOs største årlige aksjon.

Under sommerpatruljen setter vi fokus på ungdoms situasjon i arbeidslivet. LOs sommerpatrulje gjennomføres i alle landets 19 fylker, og flere hundre unge tillitsvalgte i LO besøker ungdom i sommerjobb i løpet av patruljeuka. De unge tillitsvalgte oppsøker da arbeidsplasser med unge arbeidstakere for å påse at lover og avtaler følges. Veldig ofte løses mange av de bruddene som oppdages umiddelbart.

Sommerpatruljen ble for første gang gjennomført i 1985. Hovedfokuset frem til 1995 var ungdoms lønns- og arbeidsvilkår generelt. Etter 1995 ble det lovpålagt å ha skriftlig arbeidskontrakt på alle arbeidsplasser. Fra og med da undersøkte vi om ungdom fikk skriftlig arbeidskontrakt. Heldigvis har utviklingen gått i riktig retning selv om det i dag hel-

ler ikke er bra nok forhold for ungdom i arbeidslivet.

Det nytter!

Så mange som 50 prosent av alle besøkte arbeidsplasser i 1995 hadde brudd på norsk lov. Av de 4500 arbeidsplassene som ble besøkt i 2007 var det i underkant av 20 prosent lovbrudd. Det er en tydelig forbyggende virkning LOs sommerpatrulje har vært med på å skape. Mange arbeidsgivere, ungdom og foreldre vet at sommerpatruljen er på veien i forbindelse med sommeren. Det medfører at det er stort fokus på arbeidsplassene og i media på hvilke spilleregler som gjelder i det norske arbeidslivet. Selv om det har vært en positiv utvikling så skal man ikke la seg lure av tallene. Mange arbeidsgivere oppsøker aktivt informasjon om når og hvor sommerpatrulje gjennomføres. Da sikrer de seg mot å bli oppdaget for brudd på loven, gjennom å ha orden i sakene når sommerpatruljen kommer på besøk. En undersøkelse gjennomført av Opinionen på oppdrag av LO oppdaget i 2000 at så mange som 60 prosent av ungdom som arbeidet ved siden skolegang, ikke hadde skriftlig arbeidskontrakt. Det er grunn til å være på vakt og være aktiv når det gjelder egne rettigheter på arbeidsplassen.

I Rogaland kan Sigmund Salamonsen kontaktes i alle spørsmål vedr. sommerpatruljen.

Ungdomssekretær i LO Rogaland

Løkkeveien 22, 4008 Stavanger.

Tlf 51 50 02 11, Mobil 476 45 687.

SR Bank inviterer medlemmene til medlemsmøte 5. september

SR Bank inviterer medlemmene til medlemsmøte fredag 5. september, Solbakken Aktivitetssenter Aksnes. Det er bank og forsikringsprodukter som er i fokus denne kvelden. Det blir også quiss med premier.

Det vil gå buss fra SR Bank kl 18 30.

Det blir god mat med «någet attåt».

Sekretærkurs

Av: Trond Sæle

Sekretærkurs....., ser for meg velkledder damer bak en skranke i et forrom til direktørens kontor.....feminint? Nei, det er nok bare bilder som henger igjen fra gamle norske svart/hvitt filmer med «fjåge» sekretærdamer som tar imot direktørens frakk og hatt når han ankommer om morgenen. Fy f....., er jeg blitt så gammel? Henger ikke med i samfunnsutviklingen i det hele tatt.....? I dag er det vel nærmest omvendt!

Etter flere år som sekretær i Rønning Elektro klubben, ble jeg valgt inn i fagforeningsstyret med samme tittel for et års tid siden. Da invitasjonen om sekretærkurs i Oslo dukket opp, så jeg muligheten til å finne ut av hva jeg holder på med. Endringer i klubbstyret gjorde sekretærstillingen ledig og Trond Håvarstein tok utfordringen på strak arm, helt fersk! Bravo!

Så da var vi plutselig to rogalendinger på vei til Oslo for å ikle oss sekretærrollen.

To dager, ledet av to ringrever, Finn Hauge med bistand av Erik Bråten, gjorde dette til et spennende og lærerikt kurs. Samtlige 14 deltagere fikk høre at arbeiderhistorien, stort sett, er skrevet av valgte sekretærer i over 100 år. Deres notater, protokoller osv er i dag samlet i fagbevegelsens sentralarkiv i Oslo samt filialer i flere fylker. Et besøk med omvisning i dette arkivet, i kjelleren i Folkets Hus, imponerte. Flere historiske «smakebiter» ble hentet frem av engasjerte arkivarer, og en følelse av å være på «hellig grunn» kom krypende. Her var egne rom hvor forfattere, historikere og studenter kunne sitte og bearbeide all denne innsamlede historikken.

Sekretærkursets medlemmer var også invitert til EL & IT Distrikt Oslo/Akershus Årsmøte som sekretærer selvfølgelig! Finn Hauge gav oss mange gode råd i forkant som kom godt med i løpet av de 4 lange timene årsmøte varte. Det er ikke fritt for at det ble noen hull her og der, og enkelte falt helt ut mot slut-

Trond Sæle har deltatt på sekretærkurs.

ten av et hektisk møte med mye engasjement og følelser. Da var det bra for oppsummeringen dagen etter, at Erik Bråten som VAR sekretær under årsmøte, gjennomgikk protokollen med oss. Han satt jo tross alt med fasiten!

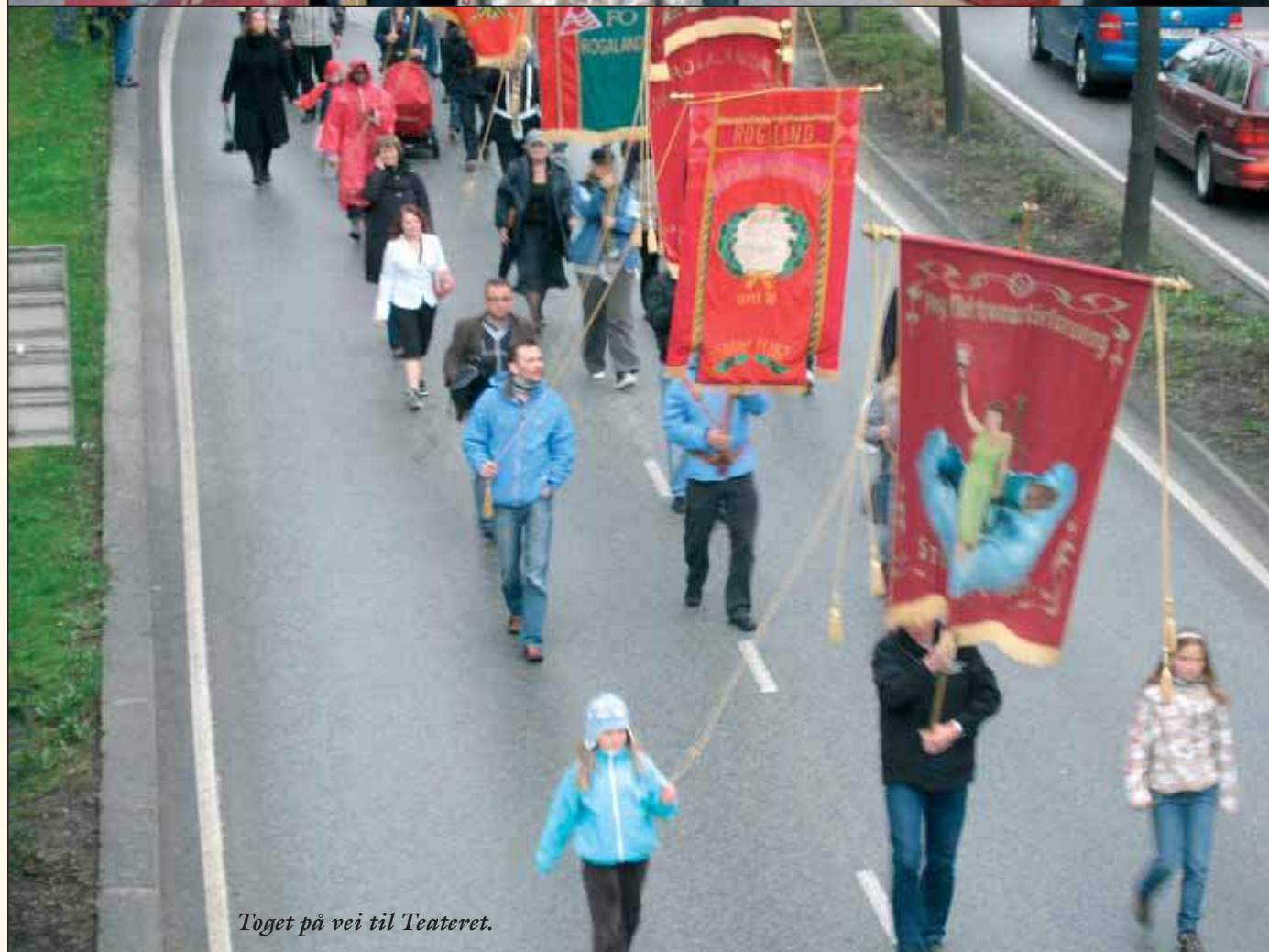
Vil takke for et flott kurs med brede debatter og ikke minst en gjestfrihet som gjorde det lett å være deltaker.

Husk du har rett på permisjon i inntil en dag for å følge barn første gang de begynner i barnehage og første gang de begynner på skolen. Permisjonstiden skal betales med ordinær lønn. Se Landsoverenskomsten for elektrofagene § 14.

1. mai 2008

Fanene gjøres klar for toget

Toget på vei til Teateret.

EL & IT medlemmer bærer en av parolene i årets tog.

Statsminister Jens Stoltenberg under hovedtalen.

Landsstyremøte den 18. og 19. juni

Av: Kai Christoffersen

Fra Rogaland Elektromontørforening deltok Kai Christoffersen og Øivind Wallentinsen. På dagsorden sto årsregnskap 2007, Energi politisk handlingsplan, FKE saken, Etter og videreutdanning, LO kongressen 2009 og evaluering av tariffoppgjøret 2008.

Øivind på talerstolen på Landsstyremøte på Sørmarka.

Anders Vind holdt innledning om etter og videreutdanning.

Det var to greie dager med gode diskusjoner og god takthøyde. Årsregnskapene til forbundet viser at den negative trenden er snudd og forbundet har fått økonomien på de rette sporene. Det er viktig at spareplanen ikke blir så streng at det ikke er aktivitet i forbundet. Landsstyret overførte 5 millioner kroner til styrking av kampfondet.

Den energipolitiske handlingsplanen var det flere som hadde ordet til og miljøsertifikater var momenter som gikk igjen. En kunne også tenke seg å forsøke med vindkraft teknologi offshore på en av de installasjonene som allerede er på plass. Det er en utfordring i dag at mange vindkraftverk ikke kan brukes i perioder med for sterk vind.

Forskriftssaken fikk også god debatt og det er stor uro over godkjennelsene som DSB gir. Med Adecco som gir sine ansatte i Polen ett 4 ukers kurs kan det være fare for at behandling av godkjenningene blir fortløpende skrivebordsbehandling som ikke er grundigere enn at stampelet treffer søknaden.

Etter og videreutdanning er spennende og dessverre så er vi ikke kommet så langt som vi burde. Dette er en av kjerne sakene til forbundet og burde være viktig også for arbeidsgiverne. Det handler om rett til utdanning og at denne betalt. Det må på plass finansieringsmuligheter som er langt bedre enn i dag. Fra Dan-

mark kom Anders Vind og holdt innledning om de danske forholdene som på disse spørsmål er kommet mye lengre. De får lønnet etterutdannelse og selv om de ikke kan spare denne opp til å ta lengre kurs, så er de i hvert fall på rett vei. Det må også være slik at den ansatt kan selv velge blant kurs som er interessante og spennende. Arbeidsgiver er redd for styringsretten og i mellomtiden forsvinner mange dyktige arbeidere til andre bedrifter, andre fag for å få en mer utfordrende stilling.

Undersøkelser som er gjort, viser at trivsel på arbeidsplassen er viktigst for at ansatte blir værende ansatt i bedriften. Dernest er det spennende og varierte arbeidsoppgaver som betyr noe. Og på tredje plass sier de ansatte at de må ha etter og videreutdanning for å bli værende.

Tariffoppgjøret var satt som sak på Landsstyremøte og poenget til innleder Hans Felix var at det anbefalte forslaget fikk stort flertall.

Deretter var det kritikernes tur og noen få som syntes det var riktig å anbefale forslaget som bare omfatter noen få. Fra Rogaland gav vi klar melding om hva vi syntes om oppgjøret. At noen syntes oppgjøret var greit nok, fordi de kan forhandle så mye mer lokalt er en skam for de grupper av medlemmer som ikke har lokal forhandlingsrett.

Dine rettigheter og plikter i forhold til ferie

Kilde: Arbeidstilsynets hjemmeside, ferieloven

Lov om ferie av 29. april nr. 21 1988 (ferieloven) er en lov med minimumsrettigheter, som fritt kan avvikes i arbeidstakerens favør. Ferie reguleres også i tariffavtalene, eksempel Landsoverenskomsten for elektrofagene.

Hvor mye ferie har man krav på?

Etter **ferieloven** har alle arbeidstakere krav på 25 virkedager ferie hvert år. Ettersom lørdager er medregnet i virkedagene, er 6 virkedager det samme som en uke. Arbeidstakere har med andre ord krav på 4 uker + 1 dags ferie hvert kalenderår. Søndager og lovbestemte helge- eller høgtidsdager regnes ikke som virkedager. Feriepengesatsen er 10,2%.

Der det er tariffavtale har man krav på fem uker ferie. Denne ekstra ferien (med tilsvarende forhøyelse av feriepengesatsen) er en del av lønnsoppgjøret mellom partene (se billag 10 i Landsoverenskomsten for elektrofagene), og er ikke en del av ferieloven. Feriepengesatsen er 12%.

Arbeidstakere over 60 år (må ha fylt 60 år innen 1. september i ferieåret) har krav på 6 virkedager – 1 uke – ekstra ferie. Feriepengesatsen vil her forhøyes med 2,3%, i tillegg er det en begrensning på 6 X grunnbeløpet på beregninga av den forhøya prosentsatsen.

Arbeidstakere som arbeider deltid kan ikke uten arbeidsgivers samtykke gjøre ferien ekstra lang ved å

kreve å få lagt feriedagene kun på dager da de ellers ville jobbet. For eksempel løper det 6 virkedager ferie selv om arbeidstaker bare har 3 arbeidsdager i en vanlig uke.

Når skal ferien avvikles?

Arbeidsgiveren skal i god tid før ferien drøfte fastsetting av ferietidspunktet og oppsetting av ferielister med den enkelte arbeidstaker eller vedkommendes til-litsvalgte. Hvis det ikke oppnås enighet, er det arbeidsgiveren som bestemmer når ferien skal avvikles.

Informasjon om ferieavviklingen

Arbeidstakeren kan kreve å bli orientert om feriefastsettingen minst to måneder før ferien tar til. Dersom arbeidsgiveren varsler feriefastsettelsen for sent, kan ikke arbeidstakeren nekte å ta ferie, men arbeidsgiver kan bli erstatningspliktig for økonomiske tap (og ikke-økonomiske tap, velferdstap) som følger av forsinkelsen.

Sammenhengende ferie

Man kan kreve 18 virkedager (3 ukers) sammenhengende ferie i hovedferieperioden, som er fra 1. juni til 30. september. Restferien (7 virkedager = 1 uke + en dag) kan kreves gitt sammenhengende i løpet av ferieåret.

Spesielle regler for arbeidstakere over 60 år

Arbeidstakere over 60 år har en uke ekstra ferie. Arbeidstakeren bestemmer selv når denne ekstraferien skal tas ut, men arbeidsgiveren skal varsles minst 2 uker i forveien. Ekstraferien kan deles i enkeltdager, men man har da kun krav på det antall dagers ferie som det er i en normal arbeidsuke. Det vil si at dersom man jobber f.eks. tre dager i uken, kan man ta ut opp til tre enkeltdager ekstraferie.

Hvis ferien blir utsatt/endret

Arbeidsgiveren kan endre allerede fastsatt ferie dersom utviklingen av den fastsatte ferien vil skape vesentlige driftsproblemer på grunn av uforutsette hendelser og det ikke kan skaffes stedfortreder.

Arbeidsgiveren skal drøfte endringene med arbeidstaker på forhånd. Arbeidstaker kan kreve erstatning for dokumenterte merutgifter som følger av en omlegging av ferien. Det skal opplyses om slike krav under drøftingene.

Hvis man begynner i ny jobb

Arbeidstaker som tiltrer senest 30. september i ferieåret kan kreve full ferie (25 virkedager) innen utløpet av samme ferieår.

18 dagers sammenhengende ferie i hovedferieperioden (1. juni – 30. september) kan bare kreves av den som tiltrer innen 15. august i ferieåret.

Tiltrer man etter 30. september, har man krav på 6 virkedagers ferie samme år.

Forutsetningen for å kunne fremme disse feriekravene er at man ikke har tatt ut ferie hos tidligere arbeidsgiver samme ferieår.

Må man ta ferie?

Ja. Ferieloven er gitt for å sikre at arbeidstakerne virkelig får ferie, og arbeidsgiver plikter å sørge for at så skjer. Men retten til ferie er samtidig en plikt for arbeidstaker til å gjennomføre den ferien.

Unntaket er dersom en arbeidstaker ikke har opptjent tilstrekkelig med feriepenger, slik at feriepengene ikke dekker bortfallet av lønn under fraværet. I slike tilfeller kan man la være å ta ferie, med mindre man jobber i en virksomhet hvor driften innstilles i forbindelse med ferieavviklingen (fellesferie). Da må ferien avvikles uansett.

Hvis virksomheten skifter eier

Dersom virksomheten skifter innehaver (eier eller lei-

er) kan arbeidstakere som fortsetter hos den nye innehaveren, kreve at den nye arbeidsgiveren oppfyller plikten til å gi ferie og utbetale feriepenger.

Sykdom i ferien

- Arbeidstaker som har vært arbeidsufør i minst 6 virkedager (1 uke) i ferien, kan kreve ny ferie i like mange dager som arbeidsuførheten varte. Et slikt krav må dokumenteres med legeerklæring og fremsettes **så raskt** som mulig («uten ugrunnet opphold») etter at arbeidet er gjenopptatt.
- Retten til ny ferie forutsetter at man var 100% arbeidsufør i perioden. For eksempel 50% sykemelding gir ikke rett til nye feriedager.
- Dersom man blir helt arbeidsufør før ferien, kan man kreve at ferien utsettes til senere i året. Kravet om utsettelse må dokumenteres med legeerklæring og fremsettes senest siste arbeidsdag vedkommende arbeidstaker skulle hatt før ferien.

Ferie under fødsels- og omsorgspermisjon

Arbeidstakeren kan avvike lovbestemt ferie i løpet av permisjonstid hvor det ytes fødselspenger eller adopsjonspenger. Permisjonen vil da bli avbrutt under ferien, og begynner å løpe igjen etter at ferien er over.

Arbeidsgiver kan imidlertid ikke kreve at man skal avvike ferie under permisjonen, og arbeidstakeren kan kreve at allerede fastsatt ferie blir utsatt til permisjonen er over. Dette gjelder for permisjon som det ytes fødselspenger eller adopsjonspenger for etter folketrygden.

Ferie i oppsigelsestiden

Dersom oppsigelsen kommer fra arbeidsgiveren, kan ikke arbeidsgiveren legge ferien i oppsigelsestiden uten arbeidstakerens samtykke. Unntaket er der hvor oppsigelsesfristen er på 3 måneder eller lenger, da kan ferie kreves avvirket i oppsigelsestiden. Arbeidstaker kan motsette seg at allerede fastsatt ferie avvikles i oppsigelsestiden.

Arbeidstaker som selv sier opp, kan kreve at ferie avvikles før oppsigelsesfristens utløp dersom det ellers ikke vil være tid til å avvike ferie innenfor hovedferieperioden (1. juni – 30. september) eller innenfor ferieåret og vilkårene ellers i ferielovens § 6 og 7 overholdes. Arbeidstaker som sier opp etter 15. august, kan likevel ikke kreve at ferien legges til tiden før 30. september.

Mer informasjon

Ferieloven finne på web adresse: <http://www.lovdatab.no/all/hl-19880429-021.html>

Arbeidstilsynet har en del info på sine websider: <http://www.arbeidstilsynet.no/sok/index.html?q=ferie>

Syk i sommerferien: http://www.helsenytt.no/artikler/syk_sommerferien.htm

Rogaland Elektromontørforening har flyttet kontoret i Haugesund til nye lokaler

Adressen er: Kaigaten 1, 5527 Haugesund.

Kontoret i Haugesund er rett over «Bon Apetitt» med inngang i mellom de to hvite husene.

Historie

En nyansatt ung selger i et digert varemagasin med absolutt alle typer av varer ble etter sin første arbeidsdag konfrontert med sjefen, som ville foreta en aldri så liten vurdering av den nyansatte.

Så, hvor mange salg ble det i dag? spør sjefen
Ett, svarer den nye selgeren.

Ett? De fleste av mine selgere gjør mellom 20 og 30 salg hver dag. Men hva var salget verdt?

4 333 333 kroner, svarer den unge mannen.

I ren forbløffelse hopper sjefen et skritt tilbake.

Hvordan i alle herrens navn og dager klarte du det?

Vel sier den nye selgeren.

Det kom inn en mann og jeg solgte ham en liten fiskekrok, også en middels, og så en stor fiskekrok. Så solgte jeg ham en tynn fiskesnor, en mid-

dels og en tykk fiskesnor. Så spurte jeg hvor han hadde tenkt seg, og han fortalte at han skulle videre ned på kysten. Jeg fortalte han at han ville trenge en båt, så jeg tok han med ned til båtavdelingen og solgte ham en 24-fots Windy med innbordsmotor. Da han fortalte at Golfen hans ville få problemer med å trekke båten, tok jeg han med til bilavdelingen og solgte ham en Geländerwagen.

S-s-solgte du alt det til en mann som kom for å kjøpe en enkelt fiskekrok, spør sjefen, som er helt lamslått over den nye selgeren.

Nei, egentlig kom han for å kjøpe en pakke tamponger til kona, så jeg fortalte ham at helgen likevel var ødelagt, og at han like gjerne kunne dra på fisketur.

RETURADRESSE:
Rogaland Elektromontørforening
Lagårdsveien 124, 4011 Stavanger

Fagforeningsstyret vil i kommende årsmøteperiode bestå av følgende tillitsvalgte:

*Leder
Øivind Wallentinsen*

*Nestleder
Kai Christoffersen*

*Kasserer
Anita Therese Holmen*

*Sekretær
Trond Sæle*

*Studieleder
Kenneth Skog*

*Styremedlem
Leif-Egil Thorsen*

*Styremedlem
Svenn Åge Johnsen*

*Styremedlem
Magnus Brantaset*

*Styremedlem
René Wagner*

*1. Vara
Thor Einar Amundsen*

*2. Vara
Tom Barken*

*3. Vara
Sigve Bø*

*4. Vara
Rita Pedersen*

Hjemmeside Rogaland Elektromontørforening: <http://www.rele.no/>
Hjemmeside EL&IT Distrikt Rogaland: <http://www.elogit-rogaland.org/>